

ՆԱՆՈՒՆ ՆԱՅԱՍԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՆԱՅԱՍԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ

Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Ը

2010 ԹՎԱԿԱՆԻ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 10-ԻՆ ՄՈՍԿՎԱՅՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ «2002 ԹՎԱԿԱՆԻ ՆՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 7-Ի՝ ՆԱՎԱՔԱԿԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՆԱՅԱՍԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՆԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԲՅԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան

28 հունիսի 2011թ.

Նայասրանի Նանրապետության սահմանադրական դաբարանը՝ կազմով. Վ. Նովհաննիսյանի /նախագահող/, Ֆ. Թոխյանի, Մ. Թոփուզյանի /զեկուցող/, Ա. Խաչատրյանի, Ն. Նազարյանի, Ա. Պետրոսյանի, Վ. Պողոսյանի,

մասնակցությամբ՝ Նանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ Նայասրանի Նանրապետության արտաքին գործերի նախարարի տեղակալ Շ. Քոչարյանի,

համաձայն Նայասրանի Նանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դաբարանի մասին» Նայասրանի Նանրապետության օրենքի 25, 38 եւ 72-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2010 թվականի դեկտեմբերի 10-ին Մոսկվայում ստորագրված՝ «2002 թվականի հոկտեմբերի 7-ի՝ Նավաքական անվտանգության մասին պայմանագրի կազմակերպության Կանոնադրությունում փոփոխություններ կարարելու մասին» արձանագրության մեջ ամրագրված պարտավորությունների՝ Նայասրանի Նանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթ է հանդիսացել Նանրապետության Նախագահի՝ 6 մայիսի 2011թ. ՆՏ սահմանադրական դատարանում մուտքագրված դիմումը:

Ուսումնասիրելով սույն գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Նանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը, հեղափոխելով արձանագրությունը, գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Նայաստանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Յ**.

1. «2002 թվականի հոկտեմբերի 7-ի՝ Նավաքական անվտանգության մասին պայմանագրի կազմակերպության Կանոնադրությունում փոփոխություններ կատարելու մասին» արձանագրությունը /այսուհետ՝ Արձանագրություն/ ստորագրվել է 2010թ. դեկտեմբերի 10-ին Մոսկվայում՝ Նայաստանի Նանրապետության Նախագահ Ս. Սարգսյանի կողմից:

Նախ, հարկ է արձանագրել, որ 2002թ. հոկտեմբերի 7-ին Քիշնետում ստորագրված՝ Նավաքական անվտանգության մասին պայմանագրի կազմակերպության Կանոնադրությունը /այսուհետ՝ Կանոնադրություն/ Նայաստանի Նանրապետության կողմից վավերացվել է ՆՏ Ազգային ժողովի 2003թ. սեպտեմբերի 10-ի թիվ Ն-018-3 որոշմամբ /ՆՏ սահմանադրական դատարանի 22.04.2003թ. ՍԴՈ-415 որոշում/:

Ըստ Արձանագրության նախաբանի՝ Նավաքական անվտանգության մասին պայմանագրի կազմակերպության Կանոնադրությունում փոփոխություններ կատարվել են դրա 27-րդ հոդվածին համապատասխան, իսկ փոփոխությունների եւ լրացումների մասին Արձանագրությունները հանդիսանում են Կանոնադրության անբաժանելի մասը եւ ուժի մեջ են մտնում 26-րդ հոդվածով հաստատված կարգով, այն է՝ ստորագրող պետությունների՝ վավերացման մասին վերջին գրավոր ծանուցումն ավանդապահին հանձնելու պահից:

Քննարկվող միջազգային պայմանագրի նախաբանում ամրագրված է, որ Արձանագրության հիմնական նպատակն է բարձրացնել Նավաքական անվտանգության մասին պայմանագրի կազմակերպության /այսուհետ՝ Կազմակերպություն/ գործունեության արդյունավետությունը եւ հնարավորությունները, ինչպես նաեւ նպաստել միջազգային, արտաքին քաղաքական, ռազմական, ռազմապոլիտիկական /ռազմապոլիտիկական/, իրավական եւ այլ գործունեության ոլորտներում, նոր մարտահրավերներին եւ սպառնալիքներին հակազդման ոլորտում Կազմակերպության շրջանակներում իրականացվող համագործակցության հեղափոխական զարգացմանը:

Վերը նշված նպատակների իրագործման համար՝ Արձանագրությամբ հստակեցվում է Էսպես ընդլայնվում են Կազմակերպության գործունեության կոնկրետ ուղղությունները, բարենորոգվում են դրա ներքին կազմակերպական կառուցվածքն ու ֆինանսավորման կարգը, ներդրվում է Կազմակերպության Խորհրդի կողմից սահմանափակ ձեռաչափով որոշումների կայացման եւ ընդունման իրավական հնարավորությունը:

Արձանագրությամբ համապատասխան փոփոխություններ եւ լրացումներ են կատարվում Կանոնադրության 1-ին, 7-րդ, 8-րդ, 11-րդ, 12-րդ, 13-րդ եւ 24-րդ հոդվածներում, իսկ 5-րդ գլուխն ամբողջովին շարադրվում է նոր խմբագրությամբ, Կանոնադրությունը լրացվում է նաեւ 16¹ եւ 18¹ հոդվածներով:

Կազմակերպության շրջանակներում իրականացվող բարեփոխումների արդյունքում ակնկալվում է, որ մեծանալու են ժամանակակից մարտահրավերներին եւ սպառնալիքներին հակազդելու՝ Կազմակերպության իրական հնարավորությունները՝ դրանով իսկ նպաստելով ՆԱՊԿ անդամ պետությունների, այդ թվում՝ Նայասրանի Նանրապետության, անվտանգության ամրապնդմանը:

2. Խնդրո առարկա Արձանագրության 11-րդ հոդվածի լրացմամբ՝ նախատեսվում են Կազմակերպության Մշտական խորհրդի, իբրեւ կանոնադրական մարմնի, ձեւավորման ընթացակարգը, գործունեության հիմնական ուղղությունները, հստակեցվում են նրա խնդիրները եւ գործառույթները /հոդված 16¹/: Սահմանվում է, որ Մշտական խորհուրդը հանդիսանում է Կազմակերպության համակարգող մարմինը՝ կազմված մշտական ներկայացուցիչներից, որոնք նշանակվում են անդամ պետությունների ղեկավարների կողմից՝ իրենց ներպետական ընթացակարգերի համաձայն, գործում է Խորհրդի կողմից հաստատվող Կանոնակարգի համաձայն:

Տիշարակված հոդվածի վերլուծությունը վկայում է, որ Կազմակերպության մշտական գործող աշխատանքային մարմիններն են՝ Կազմակերպության Քարտուղարությունը եւ Միացյալ շտաբը: Կազմակերպության միջխորհրդարանական համագործակցության մարմին է հանդիսանում Կազմակերպության Խորհրդարանական վեհաժողովը:

Դիտարկվող Արձանագրությունից բխում է, որ Քարտուղարությունն իրականացնում է Կազմակերպության մարմինների գործունեության կազմակերպչական, տեղեկատվական, վերլուծական եւ խորհրդարարական, իսկ Միացյալ շտաբը՝ պաշտպանության նախարարների խորհրդի գործունեության կազմակերպչական եւ տեղեկատվական-վերլուծական ապահովումը, պատասխանատու է Կազմակերպության ռազմական

բաղադրիչի վերաբերյալ առաջարկությունների նախապարաստման համար /հոդվածներ 18 եւ 18¹/:

Միաժամանակ հարկ է նշել, որ Արձանագրությամբ սահմանվում են Կազմակերպության գլխավոր քարտուղարի՝ իբրեւ Կազմակերպության բարձրագույն վարչական պաշտոնատար անձի, նշանակման կարգը, իրավական կարգավիճակը, գործունեության ոլորտները, ինչպես նաեւ նրա հիմնական գործառույթները: Գլխավոր քարտուղարը, մասնավորապես, իրականացնում է Զարտուղարության ղեկավարումը, համակարգում է Կազմակերպության մշտապես գործող աշխատանքային մարմինների գործունեությունը /հոդված 17/:

Կանոնադրության 12-րդ հոդվածում կարարված լրացման արդյունքում Կազմակերպության բարձրագույն մարմինը՝ Նավաքական անվրանգության խորհուրդն իրավասու է ընդունելու որոշումներ սահմանափակ ձեւաչափով՝ պայմանով, որ անդամ պետություններից ոչ մեկը չի առարկում որոշման ընդունման նման կարգի եւ կոնկրետ որոշման դեմ: Սահմանափակ ձեւաչափով որոշման ընդունման համար չքվեարկած անդամ պետությունը պարասխանավություն չի կրում ընդունված որոշման հետեւանքների համար:

Նամաձայն Կանոնադրության 24-րդ հոդվածի փոփոխության՝ Կազմակերպության մշտապես գործող աշխատանքային մարմինների ֆինանսավորումն իրականացվում է Կազմակերպության բյուջեի միջոցների հաշվին, բացի դրանից, կարող են ներգրավվել նաեւ արտաբյուջեային միջոցներ /բացի փոխառու միջոցներից/:

3. Արձանագրությամբ Նայաստանի Նանրապետությունն ստանձնում է, մասնավորապես, հետեւյալ պարավորությունները.

-Կազմակերպության անդամ այլ պետությունների հետ համարեղ միջոցներ ձեռնարկել անվրանգության, կայունության, փարածքային ամբողջականության ու ինքնիշխանության սպառնալիքի առաջացման դեպքում հավաքական պաշտպանության եւ հավաքական պաշտպանության իրավունքի իրագործում, ներառյալ Կազմակերպության կոալիցիոն /հավաքական/ ուժեր, փարածաշրջանային /միավորված/ զորքերի /ուժերի/ խմբավորումներ, խաղաղապահ ուժերի միավորված համակարգեր եւ դրանց կառավարման մարմիններ, ռազմական ենթակառուցվածքի ստեղծում ապահովող հավաքական անվրանգության գործուն համակարգի ձեւավորման ուղղությամբ,

-փոխգործակցել ռազմատեխնիկական /ռազմատնտեսական/ համագործակցության, զինված ուժերին, իրավապահ մարմիններին եւ հապուկ ծառայություններին անհրաժեշտ

սպառազինությամբ, ռազմական, հափուկ տեխնիկայով եւ հափուկ միջոցներով ապահովման, զինվորական կադրերի եւ ազգային զինված ուժերի, հափուկ ծառայությունների եւ իրավապահ մարմինների համար մասնագետների պատրաստման ոլորտներում,

-միջոցներ ձեռնարկել Կազմակերպության շրջանակներում անդամ պետությունների անվտանգությանը, կայունությանը, փարածքային ամբողջականությանը եւ ինքնիշխանությանն սպառնացող ճգնաժամային իրավիճակներին արձագանքման համակարգի ստեղծման եւ գործառնման համար,

-փոխգործակցել անդամ պետությունների հետ պետական սահմանների, տեղեկատվության փոխանակման, տեղեկատվական անվտանգության, բնածին եւ տեխնածին բնույթի իրավիճակներից, ինչպես նաեւ ռազմական գործողությունների վարման ընթացքում կամ հետեւանքով առաջացող վրանգներից բնակչության եւ փարածքների պաշտպանության ոլորտներում /հոդվածներ 7 եւ 8/:

Ըստ ՏՏ ֆինանսների նախարարության տեղեկանքի՝ Նայաստանի Նանրապետությունը չի ստանձնում ֆինանսական պարտավորություններ:

4. Արձանագրության հետագոյության արդյունքները վկայում են, որ դրանով Նայաստանի Նանրապետության ստանձնած պարտավորությունները համահունչ են ՏՏ Սահմանադրության 9-րդ հոդվածում ամրագրված սկզբունքներին եւ նպատակներին:

Անհրաժեշտ է նշել, որ Արձանագրության հայերեն տեքստում տեղ են գտել ոչ ճիշտ թարգմանություններ, մասնավորապես, «ինքնիշխանություն» բառի փոխարեն օգտագործվել է «ինքնավարություն» բառը:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ ղեկավարվելով Նայաստանի Նանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 102-րդ հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Նայաստանի Նանրապետության օրենքի 63 եւ 64-րդ հոդվածներով, Նայաստանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց**.

1. 2010 թվականի դեկտեմբերի 10-ին Մոսկվայում ստորագրված՝ «2002 թվականի հոկտեմբերի 7-ի՝ Նավաքական անվտանգության մասին պայմանագրի կազմակերպության Կանոնադրությունում փոփոխություններ կատարելու մասին» արձանագրության

մեջ ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Նայասրանի Նանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Նայասրանի Նանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՏՈՂ

Վ. ՆՈՎՆԱՆՆԻՍՅԱՆ

28 հունիսի 2011 թվականի
ՍԴՈ-982